

Új génkezelési technikák: az EP a zöld átállás érdekében támogatja a szabályokat

- Egyszerűsített engedélyeztetés a hagyományos nemesített növényekkel egyenértékűnek tekintett génszerkesztett növényeknél
- Minden célzott génszerkesztési eljárással előállított termék esetében kötelező a címkézés
- Az Európai Élelmiszerbiztonsági Hatóság felmérte az NGT-növények potenciális biztonsági kockázatait

A hagyományos növényekkel egyenértékű NGT-növények esetében leegyszerűsítendő, más génszerkesztett növények esetében fenntartandó a jelenlegi szigorú engedélyeztetési eljárást a Parlament.

A képviselők 307 szavazattal, 263 ellenében és 41 tartózkodás mellett meghatározták, hogy milyen tárgyalási álláspontot képviseljen a Parlament az új génkezelési technikákról szóló [bizottsági javaslatról](#) a tagállamok kormányaiból álló Tanáccsal folytatott tárgyalásokon.

Az élelmiszerrendszer fenntarthatósága és válságállósága érdekében olyan növényfajtákra van szükség, amelyek jobban ellenállnak a klímaváltozásnak és a kártevőknek, nagyobb a terméshozamuk, és amelyeknek a termesztése kevesebb műtrágyát és növényvédőt igényel.

A javaslat különbséget kíván tenni a célzott génszerkesztési eljárással előállított növények (NGT-növények) és a géntechnológiával módosított szervezetek (GMO-k) között, amelyekre jelenleg azonos szabályok vonatkoznak. A képviselők egyetértenek azzal, hogy két külön kategóriára kellene bontani, és ennek megfelelően kétféleképpen kellene szabályozni magukat az NGT-növényeket is. A hagyományos nemesített növényekkel egyenértékű, 1. kategóriába sorolt NGT-növényekre nem vonatkozna a szigorú [GMO-szabályozás](#), a 2. kategóriába soroltakra viszont igen. A képviselők szeretnék megtartani az 1. és 2. kategóriába sorolt NGT-növényekből származó termékek kötelező címkézését.

A képviselők abban is egyetértettek, hogy az új génkezelési technikákkal előállított növények felhasználását továbbra is tiltani kellene az ökológiai termelésben, mivel kérdéses még a növénykultúrák összeférhetősége. A képviselők azt is szorgalmazzák, hogy a Bizottság kövesse nyomon az új génkezelési technikák elfogadottságát a fogyasztók és a termelők körében, és következtetéseit hét évvel a jogszabály hatálybalépését követően foglalja jelentésbe.

Az 1. kategóriába sorolt NGT-növények

Az ilyen NGT-növények genomját érintő genetikai módosítások mértékének és számának egyenértékűnek kell lennie a természetben található, illetve a hagyományos nemesítéssel előállított szervezetek genetikai módosulásaival. Az átláthatóság érdekében a képviselők egyetértenek abban, hogy nyilvános jegyzéket kellene online közzétenni az összes ilyen NGT-növényről.

A 2. kategóriába sorolt NGT-növények

Ebben a kategóriában nagyrészt megmaradnának a GMO-szabályozás követelményei, amelyek a legszigorúbbak közé tartoznak a világon. Így a termékek nem mentesülnének a kötelező engedélyeztetés alól.

Az agrár-élelmezési rendszer fenntarthatósága érdekében a képviselők felgyorsítanák bizonyos 2. kategóriás NGT-növények engedélyeztetését, ám mindenkor tiszteletben tartva az [elővigyázatosság elvét](#).

Teljes szabadalmi tilalom az NGT-növényekre

A képviselők teljes tilalmat kértek az NGT-növények, a növényi anyagok és részek, a genetikai információk és a folyamatjellemzők szabadalmaztatására, hogy el lehessen kerülni a jogbizonytalanságot és a felesleges költségeket, illetve ne kerüljenek függő helyzetbe a gazdák és a nemesítők. Azt szeretnék, ha a Bizottság 2025 júniusáig jelentést készítené arról, hogy milyen hatást gyakorolnak a szabadalmak a nemesítők és a mezőgazdasági termelők változatos növényi szaporítóanyagokhoz való hozzáférésére, és jogalkotási javaslatot sürgetnek a szellemi tulajdon-jogok uniós szabályozásának ennek megfelelő kiigazítására.

A jelentéstevő szerint

A szavazás után a jelentéstevő, [Jessica Polfjärd](#) (EPP, Svédország) azt mondta: „Az NGT-növények nélkülözhetetlenek Európa élelmezésbiztonságának erősítéséhez és a mezőgazdasági termelés kizöldítéséhez. Az új szabályozás lehetővé teszi, hogy magasabb terméshozamú, új növényfajtákat hozzunk létre, amelyek jobban tűrik a klímaváltozás viszontagságait, és nem igényelnek annyi műtrágyát és növényvédőt. Remélem, hogy a tagállamok mihamarabb állást foglalnak a kérdésben, és hogy még az európai választások előtt el tudjuk fogadni az új szabályokat, hogy a gazdákat még egy eszköz segítse a zöld átállásban.”

A következő lépések

A Parlament készen áll arra, hogy a jogszabály végleges formába öntéséhez megkezdje a tárgyalásokat a tagországokkal.

Háttér

Az Európai Élelmiszerbiztonsági Hatóság [felmérte az NGT-növények potenciális biztonsági kockázatait](#). Az EU-n kívül több termék már piaci forgalomban van, illetve már folyamatban van a piaci forgalomba helyezésük (jó példa a meg nem barnuló Fülöp-szigeteki banán, amely az élelmiszer-pazarlás és a CO₂-kibocsátás csökkentésének lehetőségét hordozza magában).

REF: 20240202IPR17320

Sajtókapcsolat:

- Zalán Eszter, sajtóreferens
- +32 228 40081 (BXL)
- eszter.zalan@europarl.europa.eu

Eredeti tartalom: Európai Parlament Magyarországi Kapcsolattartó Irodája

Továbbította: Helló Sajtó! Üzleti Sajtószolgálat

Ez a sajtóközlemény a következő linken érhető el:

<https://hellosajto.hu/11059/uj-genkezelesi-technikak-az-ep-a-zold-atallas-erdekeben-tamogatja-a-szabalyokat/>